

REGULAMENTUL **de asigurare a curățeniei în satul** **Fundul Galbenei, raionul Hîncești.**

I. Dispoziții generale

Art.1 Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) lit. h) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, art. 10 lit. f) al Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr. 591-XIV din 23.09.1999 și au ca scop stabilirea unor norme privind asigurarea curățeniei în localitate, în coraport cu dreptul fiecărei persoane la menținerea unui mediu sănătos și curat de viață și stabilirea unor norme estetice a localității.

Art.2 Asigurarea și păstrarea curățeniei, buna gospodărire a acesteia și respectarea normelor de igienă constituie o obligație fundamentală a autorităților locale, a instituțiilor publice locale, agenților economici și a altor persoane juridice, precum și a tuturor cetățenilor satului.

Art.3 Regulamentul aprobat este obligatoriu pentru toți locuitorii satului Fundul Galbenei precum și persoanele ce traversează sau vizitează localitatea, inclusiv în calitate de proprietari sau titulari ai altor drepturi reale sau de creanță în coraport cu bunurile imobile (case de locuit, instituțiile de învățământ, medicale, de cultură, sport, etc.), precum și pentru agenții economici din teritoriu indiferent de forma lor organizatorico-juridică

II. OBLIGAȚII ALE INSTITUȚIILOR PUBLICE, ALE AGENȚILOR ECONOMICI ȘI ALE PERSOANELOR AUTORIZATE POTRIVIT LEGII SĂ DESFĂȘOARE O ACTIVITATE ECONOMICĂ

Art.4 Proprietarii sau titularii altor drepturi reale sau de creanță în coraport cu bunurile imobile (construcții și/sau terenuri), în special imobilele ce sunt amplasate geografic pe teritoriul adiacent al drumurilor publice centrale din localitate (drumurile asfaltate) sunt obligați să mențină imobilele integral, cu respectarea prezentelor norme sanitare și de curățenie și asigurarea menținerii unui aspect estetic permanent al acestora. Instalarea lăzilor de gunoi (cu caracteristici fixe sau parțial portante) este necesară și obligatorie:

a) la intrările în instituțiile publice (instituțiile de învățământ, medicale, de cultură, sport, etc.) – câte cel puțin o ladă de gunoi;

b) la intrările sau în imediata apropiere (maxim 10 metri pe orizontala) a întreprinderilor de producere, a unităților de alimentație publică și/sau de prestări servicii de deservire socială - câte două lăzi de gunoi;

c) pe aleile parcurilor lângă fiecare bancă sau pe băncile amplasate pe teritoriul adiacent drumurilor publice – câte cel puțin o ladă de gunoi.

Art.5 Lăzile de gunoi urmează să fie întreținute în ordine exemplară (vopsite, cu un aspect estetic), curățate zilnic de agenții economici și după necesitate în cazul persoanelor fizice responsabile, precum și reparate de către persoana obligată la instalare.

Art.6 Instalarea și întreținerea lăzilor de gunoi se efectuează de către administrațiile: instituțiilor publice, a întreprinderilor de producere, a unităților de alimentație publică și/sau de prestări servicii de deservire socială, persoane fizice prin cooperare, etc.

Art. 7 Transportarea pe străzile centrale (asfaltate) ale satului în vrac a substanțelor minerale utile, materialelor de construcție și a deșeurilor de producere sau menajere cu mijloace de transport se permite numai cu mijloace de transport închise sau deschise, însă acoperite cu prelată.

Art. 8 Instituțiilor publice, agenților economici și persoanelor autorizate potrivit legii să desfășoare o activitate economică, le revin următoarele obligații:

- a) Să întrețină în stare corespunzătoare imobilele în care își desfășoară activitatea prin lucrări de reparații, amenajări și altor lucrări specifice;
  - b) Să asigure repararea imobilelor, spălarea geamurilor și a vitrinelor, înlocuirea celor sparte, întreținerea curată a fațadelor imobilelor în care își desfășoară activitatea, inclusiv spălarea, curățirea și zugrăvirea periodică a acestora;
  - c) Să asigure curățenia la locurile de depozitare a mărfii și a deșeurilor, în curțile interioare și alte terenuri pe care le dețin, precum și pe căile de acces;
  - d) Se interzice depozitarea pe trotuar sau spațiile publice din fața unităților a ambalajelor, stivelor sau recipientilor de orice fel;
  - e) Să asigure igiena în imobilele și incintele deținute sub orice formă, prin activități de curățire, dezinfecție, deratizare; este obligat să facă dovada efectuării acestor lucrări de două ori pe an;
  - f) Să depoziteze reziduurile menajere, industriale, agricole, precum și materialele re folosibile în urne special amenajate de către ei, pe teritoriile ce le aparțin sau transportate direct la rampa de gunoi, atât personal cât și prin intermediul întreprinderii municipale cu încheierea prealabilă a contractului de prestări servicii; se interzice cu desăvârșire depozitarea gunoiului în coșulețele stradale;
  - g) să efectueze și să mențină curățenia trotuarelor, a părții carosabile sau a drumului, a locurilor de parcare pe care le folosesc, să îngrijască spațiile verzi din fața unității; pe timpul iernii au obligația să îndepărteze zăpada și gheața de pe trotuare și căile de acces din dreptul imobilelor și incintelor unde își desfășoară activitatea;
  - h) să asigure curățarea mijloacelor de transport și a utilajelor la intrarea acestora pe drumurile publice. Se interzice spălarea autovehiculelor pe partea carosabilă sau trotuare, repararea (cu excepția cazurilor de forță majoră), oprirea, staționarea sau parcare a acestora pe trotuare, spații verzi, în parcuri, în alte locuri destinate traficului pietonal sau în spațiile amenajate ca locuri de joacă pentru copii;
  - i) să asigure o stare tehnică corespunzătoare a mijloacelor auto pe care le dețin astfel încât să nu murdărească sau să deterioreze partea carosabilă a drumului sau a locurilor de parcare;
  - j) desfășurarea activităților comerciale se va face numai în locurile stabilite prin autorizația de funcționare, cu respectarea normelor de igienă stabilite de legislație;
- În cazul efectuării unor construcții, reparații sau amenajări, precum și alte activități asemănătoare, agentul economic este obligat să ia toate măsurile de siguranță ce se impun, cu obligația aducerii terenului la starea inițială după terminarea lucrărilor, prin eliberarea acestuia de materialele rămase, iar gunoiul rezultat din activitățile respective va fi transportat la rampa de gunoi.
- k) pentru realizarea în condiții moderne a activităților specifice precum și pentru a crea un climat economic și social sănătos, agenții economici vor propune autorității locale adoptarea de măsuri și efectuarea de activități comune, în asigurarea condițiilor minime necesare de dezvoltare a localității.

III. OBLIGAȚII ALE CETĂȚENILOR SATULUI

Art. 9 Pentru asigurarea unui climat și mediu de viață sănătos, modern, precum și pentru continua înfrumusețare a satului Fundul Galbenei, cetățenilor le revin următoarele obligații:

- a) să asigure întreținerea și curățenia locuințelor și terenurilor pe care le dețin în proprietate sau în chirie, a anexelor gospodărești, a curților și împrejmuirilor acestora. Proprietarii sunt

obligați să asigure împrejmuirea proprietăților deținute evitând depozitarea gunoaielor și formarea focarelor de infecție;

b) să asigure curățarea fațadelor locuințelor și altor construcții amplasate la frontul străzii, tencuirea și zugrăvirea periodică a acestora;

c) să finalizeze construcțiile începute, pe baza autorizațiilor eliberate de primărie, în condițiile și în termenele stabilite de acestea;

d) să asigure în permanență curățenia trotuarului, străzii, întreținerea spațiului verde, pomilor din fața curții;

e) să îndepărteze zăpada și gheața de pe strada și trotuarele din dreptul caselor;

g) să păstreze curățenia din dreptul proprietății - în parcuri, locuri de joacă pentru copii și alte locuri publice;

În cazul în care, cineva va fi văzut de către primar, consilieri, polițist, că a aruncat hârtii, chiștoace de țigări sau ambalaje de orice fel în locuri neprevăzute pentru aceasta, la indicația acestora, va fi obligat să-și ridice singur ceea ce a aruncat, fiind concomitent avertizat verbal, iar la adoua abatere să fie sancționat prin aplicarea unei amenzi prevăzute de codul contravențional;

Pentru a evita astfel de situații, de către APL se vor monta în locurile publice și arterele stradale sau pietonale urne de gunoi;

h) să depoziteze reziduurile menajere și gunoiul numai în locuri special amenajate în acest scop. În acest sens se vor încheia contracte de ridicare a gunoiului cu serviciul specializat din subordinea primăriei;

În cazul în care cetățenii își transportă singuri gunoiul vor avea permanent grijă să nu murdărească traseul pe care circulă, să nu-l depoziteze decât la rampa de gunoi a satului și numai în zilele stabilite, să nu se creeze în zonele marginase depozite de gunoi;

i) să nu depoziteze pe trotuar, drum sau în spațiile publice gunoi, materiale de construcție (nisip, petriș, moluz, lut, cotileț, pliți de beton), făcând excepție doar situațiile în care depozitarea se face pentru realizarea unor construcții noi sau a reparațiilor și/sau demolărilor autorizate conform legii, dar numai cu avizul primăriei și nu mai mult de o lună de zile, **cu încheierea unui contract de arendă a terenului public;**

j) să nu păstreze mașinile, tractoarele, tehnica agricolă în drum și pe alte terenuri publice, să nu repare, să nu spele autovehiculele proprietate personală sau pe care le dețin sub orice formă, pe drumurile publice. Parcarea și staționarea autovehiculelor se poate face în condițiile legii, interzicându-se cu desăvârșire parcarea pe trotuare, în parcuri sau în alte locuri publice, să respecte întocmai regulile de circulație astfel încât să nu depășească viteza prevăzută de regulament pentru localitățile rurale;

k) să asigure permanent o stare tehnică corespunzătoare mijloacelor auto pe care le dețin pentru a nu deteriora sau murdări căile de comunicație, străzile, drumurile sau celelalte locuri publice. Vehiculele cu tracțiune animală vor circula pe traseele locale fiind dotate **cu semne rutiere** și cu mijloace adecvate evitării murdării sub orice formă a străzilor și drumurilor; **în caz contrar se interzice circulația căruțelor pe timp de noapte și pe drumul central al satului;** se interzice staționarea lor pe trotuar sau spații verzi;

l) să nu distrugă, deterioreze sau degradeze pomii, florile ornamentale, spațiile verzi, monumentele și celelalte amenajări urbane; (urne de gunoi, bănci, containere, jocuri pentru copii, lămpi stradale)

m) este strict interzis construcția gropilor și haznanelor de acumulare a deșeurilor în drum, fără autorizația primăriei, precum și **aruncarea în drum a apelor reziduale, murdare din curți;** nu se admite spălarea hainelor, țoalelor, covoarelor pe terenurile publice;

n) au obligația să întrețină în mod corespunzător și să nu distrugă mormintele, locurile de veci, monumentele istorice, funerarie din localitate; să respecte liniștea și ordinea publică;

o) este interzisă arderea gunoiului din urnele de gunoi și containere;

p) să nu distrugă, deterioreze, degradeze, profaneze monumentele, clădirile instituțiilor publice, bunurile din transportul public, ș.a.;

- r) să aibă în permanență grija copiilor, astfel ca aceștia să nu distrugă florile, pomii, gardul viu, alte utilități publice, mobilierul urban; să nu se joace pe spațiile verzi;
- s) să nu producă scandaluri în locurile publice, să nu folosească injurii sau expresii vulgare;
- t) să nu lase libere animalele și /sau păsările pe care le dețin astfel încât să aibă acces pe drumurile publice. Este interzis ținerea câinilor dezlegați în afara curții, precum și întreținerea câinilor și pisicilor turbate. Câinii vor fi scoși la plimbare numai cu zgardă și lesă; cei agresivi vor purta obligatoriu botniță;

Deținătorii de animale care folosesc pășunea publică, precum și văcarii vor însoți atât la ducere cât și la întoarcere, animalele, pentru a nu distruge pomii și spațiile verzi de pe marginea drumului.

u) este interzisă sacrificarea animalelor, precum și tunsul oilor, câinilor, pisicilor pe străzi, în câmpuri sau în orice alte locuri neamenajate.

Art.10 În timpul curățirii străzilor, trotuarelor, aleilor și altor locuri publice se vor întreprinde măsuri în vederea neadmiterii:

- a) poluării râulețului din sat;
- b) colectării gunoiului sub tufari, copaci, pe gazon precum și pe zona carosabilă a drumului.

Art.11 Curățarea intrărilor în curțile sectorului particular precum și în perimetrul din preajma gardului privat se efectuează din contul proprietarului pe lățime (de minim un metru pe străzile locale și de doi pe drumurile asfaltate) de la marginea acestuia pe toată lungimea, prin:

- a) tăierea vegetației ce depășește 15 centimetri de la sol (cu excepția culturilor sădite pentru amenajarea zonei respective: flori, arbuști, arbori, iarbă decorativă, tufari decorativi, etc.);
- b) măturarea teritoriului menționat (cu respectarea obligatorie a pct. 2.7.);
- c) nivelarea prin eliminarea și amenajarea corespunzătoare a pietrișului (altor denivelări) în cazul executării lucrărilor de întreținere a drumului cu autogrederul sau altor mijloace tehnice speciale.

Art.12 Pe timp de iarnă, se interzice de a arunca zăpada pe partea carosabilă a străzii.

Art.13 Gunoiul adunat în urma salubritării zonelor particulare și din preajma acestora se va transporta de către proprietar, la punctul de colectare a deșeurilor, cu excepția zilelor stabilite și organizate de către primăria Fundul Galbenei pe arterele centrale ale localității.

Art. 14 Transportarea obiectelor voluminoase de proveniență casnică, deșeurilor din construcții, animaliere și resturilor vegetale (deșeurilor de producere sau menajere) se efectuează de către proprietar în locurile special amenajate din localitate și autorizate de Primăria Fundul Galbenei.

IV. Participarea colectivelor de muncă și a locuitorilor la salubritarea teritoriului Fundul Galbenei.

Art.15 În scopul antrenării tuturor colectivelor de muncă și locuitorilor în activitatea de salubritare a satului Fundul Galbenei, se stabilește ziua de vineri ca zi pentru igienizarea și salubritarea satului.

Art.16 Instituțiile publice și agenții economici, indiferent de forma organizatorico-juridică, vor lua măsuri în vederea dotării și pregătirii colectivelor de muncă pentru desfășurarea acțiunilor de igienizare și salubritare.

Art.17 Proprietarii caselor de locuit particulare sunt obligați să efectueze curățarea teritoriului adiacent în conformitate cu prevederile prezentelor reglementări.

Art.18 Primăria Fundul Galbenei va mobiliza agenții economici, populația aptă de muncă întru realizarea sarcinilor privind desfășurarea acțiunilor de curățenie a teritoriului, conform condițiilor stabilite.

IV. Dispoziții finale

Art.19 Se permite depozitarea și amplasarea provizorie a materialelor de construcție, precum și a produselor furajere pe teritoriul alăturat gospodăriilor private, cu excepția arterelor principale ale localității (drumurilor centrale asfaltate), pe un termen de până la 5 zile lucrătoare, cu autorizarea anticipată de către Primăria Fundul Galbenei și cu condiția că depozitarea acestora să nu obstrucționeze circulația pietonilor și a mijloacelor de transport.

Art.20 Solicitarea de autorizare se efectuează prin notificare telefonică la numărul de telefon (269) 75-238, sau prin depunerea unei cereri scrise în acest sens.

*Art.21 Autorizarea reprezintă procesul de înscriere într-un registru special, înscriere ce servește temei pentru exonerare de răspundere contravențională **pentru termenul stabilit la Art.19***

Art.22 Modul și procedura internă de evidență a solicitărilor de autorizare pentru depozitare provizorie, se stabilește de primarul satului Fundul Galbenei.

Art.23 Încălcarea termenului stabilit prin procedura de autorizare, servește temei de atragere la răspundere în conformitate cu prezentele reglementări.

Art.24 Abaterile de la prevederile prezentului Regulament se constată de primar, consilieri sau poliție.

Art.25 Prezentul Regulament intră în vigoare din data aprobării acestuia se modifică și se completează prin Decizia Consiliului Local.

Secretarul consiliului local

Grigore ZAMURCĂ